

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В19 Екогеографія регіонів

Освітня програма Середня освіта (Географія)
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.07 Географія
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри географії та природознавства
Протокол № 1 від “15” вересня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Екогеографія регіонів
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Викладач (-і)	кандидат географічних наук Фоменко Наталія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+38 (096) 37 99 448
E-mail викладача	nataliia.fomenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	2 години, щотижня
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Екогеографія регіонів» читається на другому курсі та призначена сформувати у студентів розуміння суті, мети за проблематики виживання людства в умовах дефіциту природних ресурсів і продовольства та погіршення екологічного стану довкілля. Важливість формування у студентів бачення розвитку регіонів через призму існуючих екологічних проблем є важливою навичкою та необхідною умовою світосприйняття. Актуальними стають екогеографічні питання не тільки промислово розвинутих регіонів, але і тих, які мають статус курортно-рекреаційних.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання дисципліни «Екогеографія регіонів» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з питаннями, що стосуються об'єкта, предмета, особливостей історичного розвитку та головних наукових положень екогеографії регіонів світу та України.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни «Екогеографія регіонів» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів з особливостями геоекологічних проблем мікрорегіонів світу; - формування вмінь та навичок комплексного екологічного аналізу щодо причин виникнення несприятливих (передкризових, кризових чи катастрофічних) ситуацій; - розвинути уміння аналізувати і використовувати просторову інформацію щодо екологічного стану різних за масштабом територій; - формування вмінь здійснювати прогнози розвитку екологічних ситуацій для різних за охопленням та розміщенням країн чи їх частин. <p>При вивченні даного курсу студенти повинні</p> <p><u>знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь забруднення токсичними, побутовими та іншими відходами значних територій унаслідок техногенного перевантаження; - поширення небезпечних екзогенних процесів вивітрювання внаслідок розробки родовищ корисних копалин; - рівень деградації ґрунтів внаслідок інтенсивного ведення сільського господарства; - норми міжнародного законодавства в галузі охорони довкілля. <p><u>вміти:</u></p>	

- давати оцінку забрудненню малих і великих річок, інших водних об'єктів;
- оцінювати взаємозв'язки у системі господарство – екологічний стан довкілля;
- оцінити причинно-наслідкові зв'язки між способами ведення господарства та екологічними наслідками.

4. Компетентності

С 1. Здатність і готовність спрямувати дії на розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у науково-дослідній роботі в сферах педагогіки.

С 5. Вміння спілкуватися із нефахівцями, певні навички викладання, роботи зі ЗМІ.

С 10. Здатність аналізувати географічні об'єкти і процеси як природного походження, так і антропогенні, з погляду фундаментальних принципів і знань природничих наук, а також на основі відповідних методів. Здатність розв'язувати педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання, проведення досліджень і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

С 11. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів.

5. Результати навчання

Д 4. Здатність робити презентації усно і в письмовій формі до 10 сторінок іноземною мовою.

Д 6. Знання основних принципів і положень теоретичної, фізичної, суспільної та конструктивної географії.

Д 7. Вміти поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та професійних інтересів.

Д 9. Знання основних правил організації польових і камеральних досліджень із школярами, найбільш вживаних методів дослідження розвитку географічної освіти.

Д 11. Вміти виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою (С2).

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 6 кредитів ECTS, 180 год.

<u>Вид заняття</u>	<u>Загальна кількість годин</u>
лекції	24
практичні	36
самостійна робота	120

Ознаки курсу

<u>Семестр</u>	<u>Спеціальність</u>	<u>Курс (рік навчання)</u>	<u>Нормативний / вибірковий</u>
1	014 Середня освіта (Географія)	1	вибірковий

Тематика курсу

<u>Тема</u>	<u>Форма</u>	<u>Завдання, год</u>	<u>Вага</u>	<u>Термін</u>
-------------	--------------	----------------------	-------------	---------------

	<u>заняття</u>		<u>оцінки</u>	<u>виконання</u>
Вступ, екогеографія як навчальна дисципліна. Визначення та поняття.	Тема 1/ Практична робота № 1	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	15	1 тиждень навчання
Головні екологічні проблеми Євразії: суть, коротка характеристика, оцінка екологічних ризиків континенту.	Тема 2/ Практична робота № 2	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	15	2 тиждень навчання
Головні екологічні проблеми Африки: суть, коротка характеристика, оцінка екологічних ризиків континенту.	Тема 3/ Практична робота № 3	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	15	3 тиждень навчання
Головні екологічні проблеми Америки: суть, коротка характеристика, оцінка екологічних ризиків континенту.	Тема 4/ Практична робота № 4	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	15	4 тиждень навчання
Головні екологічні проблеми Австралії та Океанії: суть, коротка характеристика, оцінка екологічних ризиків континенту.	Тема 5/ Практична робота № 5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	15	5 тиждень навчання
Головні екологічні проблеми Світового океану: суть, коротка характеристика, оцінка екологічних ризиків забруднення вод Світового океану.	Тема 6/ Практична робота № 6	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	15	6 тиждень навчання
Екогеографія України.	Тема 7/ Практична робота № 7	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	10	7 тиждень навчання

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» - 5, «добре» - 4, «задовільно» - 3, «незадовільно» - 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. Модульний контроль (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), самостійно опрацювати тексти, здатності
-----------------------------------	--

	осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену.
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова письмова робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді.
Практичні заняття	Кожне практичне заняття оцінюється вагою 10 балів, що студент може отримати за оформлення і презентацію роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав сумарно 25 балів і вище. Студент не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав менше 25 балів. У цьому випадку студенту у відомості робиться запис «не допущений» і виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з відповідною кафедрою, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі. Напередодні екзамену викладач подає доповідну декану про недопуск студентів академічної групи (груп). Відмітка про недопуск у відомості робиться при наявності розпорядження декана.

8. Політика курсу

Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”»

<https://pnu.edu.ua/wp->

[content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (спісування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://pnu.edu.ua/wp->

[content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf)

Політика щодо перекладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перекладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasylia-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Царик Л.П., Лісова Н.О. Глобальні і регіональні екологічні проблеми. Навчальний посібник. Тернопіль: Наук-вид. відділ ТНПУ, 2018. 168 с.
2. Лісова Н.О. Вплив військових дій в Україні на екологічний стан держави. Наукові записки ТНПУ, Серія: Географія. №2, 2017. С.165-173
3. Резнікова Н.В. Глобальні екологічні проблеми в сучасному світі: екологічна детермінанта міжнародних економічних відносин / Н.В. Резнікова. – К.: Вістка, 2016. – 216 с.

Додаткова:

4. Грицевич И.Г. Перспективы и сценарии низкоуглеродного развития: ЕС, Китай и США в глобальном контексте. Режим доступа: <http://www.wwf.ru/resources/publ/book/516>.
5. Reznikova N. Transnationalization as an aggravator of the nature use problem: challenges on the way to sustainable development / N.Reznikova // Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки»: збірник наукових праць (електронне видання). – №7. – 2016. – Режим доступу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/issue/view/163

6. Веб-сторінка Екологічної програми Європейської комісії. – Режим доступу : http://www.europa.eu.int/comm/dgs/environment/index_en.htm.
7. Еко-бюлетень / РЕЦ-КИЇВ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rec-kyiv.org.ua>
8. Екологічна економіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://csf.colorado.edu/ecol-econ/>.

Викладач

Н.В. Фоменко